Broj 43. U Trstu 25. oktobra 1888. Godina XIX.

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 nvč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 nč., za svaki redak više 5 nč.; ili u slučaju opetovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se šilju poštarskom naputnicom (najbolje poslalo) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrieme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Izlazi svakog četvrtka na cielom arku.

Dopisi se nevraćaju ako se i netiskaju.

Nebiljegovani listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2½, i 1 za pol godine. Izvan carevine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredničtvo i administracija nalazi se u Via Carintia br. 28

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Istarski sabor.

VI. sjednica dne 1. oktobra 1888.

(Konac.)

Zast. Spinčić: Rekao je poštovani Sbisà, da su se imena pokvarila . . .

Predsjednik opominje govornika, da već o tom negovori. U ostalom ako će presliediti, nek bude kratak.

Zastup. Spinčić. Upravo. Bit ću kratak. Rekao je pošt. Sbisà, da su se imena pokvarila, i na to mu ja odgovaram, da su Talijani, koji su pokvarili imena, jer su se ona, koja su se prije trideset godina pisala slavskom ortografijom, promjenila u novije vrieme, dodajuć imenom, koja svršuju na *ić*, slovo *h* — i to se posve dobro pozna, jer su popravci učinjeni drugim crnilom. U ostalom, ako bi se htjelo, da se piše imena, kaošto se jih je u stara vremena pisalo, moralo bi se n. pr. Spinčić, Volarić, Gladulić, Vidulić pisati glagoljskimi slovi. (Smieh, buka. Glasovi: nije istina; dobro! Predsjednik kima da je istina).

Zast. dr. Amoroso opaža gosp. Spinčiću, da se je njegov pokojni rodjak, bivši župnik u Umagu pisao sa *ch*, i da su svjedočbe zast. Spinčića za stalno pisane takodjer sa *ch*. U ostalom možemo bit prijatelji, ako se gospoda manjine pišu kako je njim drago, i ako jih mi pišemo, kako se nam pravo čini.

Zast. Spinčić: Mogu gospoda kao zasebnici al ne predsjedničtvo.

Presvj. predsjednik: Želi li drugi govorit?

Zast. Spinčić: Molim ja.

Presvj. predsjednik: Ako je rad osobne stvari.

Zast. Spinčić: Molim upravo rad osobne stvari. Prije svega glede mog pokojnoga rodjaka, koj je bio župnik u Umagu kažem, da se je on podpisivao upravo košto se ja podpisujem, i ako gospoda pogledaju stenografičko zapisnike zasjedanja godine 1882. naći će njegovo ime pisano istim načinom, kojim se sam pišem. Drugo: Mogao bih pokazati, ako želi, dru. Amorosu svoje svjedočbe i u njih bi našao pisano moje ime kako ga pišem danas.

Izvjest. vitez Campitelli proglasuje sve dosadanje govorenje brbljarijom (Dakako da mu se smiju sažaljujući ga). Pipe, da su se u prijašnja vremena rabile, al izobraženi, da su jih zapustili. Gospoda manjine da će jih sad opet uvesti, pak kažu i tim, da su manje izobražena. (Občenit još jači smieh sdružen sažaljenjem). U ostalom o pipah, da je već lani govorio i da se oslobadja daljnjega govorenja.

Izvjest. dr. Campitelli čita rubriku III.: „Troškovi za obuku“ za koju se proračunava 157.731 for.

Zast. Spinčić progovori:

Molim za rieč k ovoj rubrici, i to prije svega k naslovu „štipendiji i podpore sveučilištnim i gimnazijalnim djakom“. Reći ću samo, da sam našao u izvještaju zemaljskoga odbora način kako su bili isti štipendiji i podpore razdieljeni, i ustvrdjeno, da se je razdielilo univerzitetnih podpora po 100 for. devetnajstorici djaka, a medju timi nalazim samo dva, koji bi mogli biti slavske narodnosti, dočim su svi ostali narodnosti talijansko, gleda li se na to gdje su rodjeni. Nadalje bilo su podieljene 24 podpore gimnazijalne, i to 14 po 50 for., 8 po 25 i 2 po 20; od tih podielilo se je samo 4 učenikom slavskim, sve ostalo učenikom talijanskim ili koje bi se takovimi moralo držati po njihovu rodnom mjestu. Iznenadjuje me takodjer ili bar neznam si tumačiti, kako da nije nijedan učenik pazinske gimnazije dobio podpore. Nemoguće ili meni bar nevjerojatno, da nije nijedan molio. Moram još reći, da ako se je poduprlo samo 4 slavska učenika, nije uzrok, da nije bilo drugih učenika slavskih, jer ja jih poznam nekoliko, koji su prosili al nisu ništa dobili. Mnogo put se vi gospodo (napram većini) pozivate na vašu izobraženost i uljudbu, al to je veoma lahko, kad se podupire Italijane tako nerazmjerno prema Hrvatom.

Imao bih pak učiniti predlog k naslovu 6. rubrike III. „Možebitni troškovi za pučku obuku, nepredvidjeni u školskom proračunu“. Ako gospoda pogledaju godišnji izvještaj zemaljskoga školskoga vieća za godinu 1886/7. tiskan u glavnom izvještaju zemaljskoga odbora vidit će, da je jedva nešto više od polovice dužne djece, jedva nešto više od 50% polazilo školu; a ako jih je toli malo polazilo, uzrok jedan glavnih je pomanjkanje škola, a ovih manjka jer nema školskih zgrada; pomanjkanje kojih odvisi u manjih slučajevih od činjenice, da su občine ubogo, pak nemogu sagraditi školsko zgrade. Ja ću s toga i ove godine učinit predlog u smislu, da se podupru iz zemaljske zaklade najsiromašnije občine u gradjenju školskih zgradah. Dajuć njim podpore 200, 300 forinti, ono bi se i samo radje dalo na posao. Naša pokrajina nebi bila jedina u državi, koja bi dala takve podpore. Dobro se spominjem, da sam čitao, da je štajerski sabor metnuo u proračun za god. 1888. svotu, ako se nevaram, 6000 for. podpore siromašnim občinam za školske zgrade. Na temelju toga dakle, ja se uslobadjam predložiti, da se metne k rečenom naslovu rubr. III. naše zemaljske zaklade svotu od 2000 for. za podupiranje siromašnih občinah kod gradjenja školskih zgrada.

Zast. dr. Gambini odgovara u ime zemaljskoga odbora, da je isti duo četverici gimnaz. djaka iz Rieke podpore jer su bili odlični, kaošto se samo odličnim daju; inače da se redovito ne daju onim, koji se uče izvan pokrajine. Svota od 2000 for. za šk. zgrade, da bi bila premalena, i kad bi se ju dozvolilo, da bi bio to slab precedens, jer da bi se sve više pitalo.

Zastup. dr. Volarić: Podupirem predlog g. Spinčića, jer više občinah u pokrajini nema potriebitih zgradah za školu, i nemože smoć od redovitih svojih dohodaka dovoljnih novac, da je sagrade. Imade i mjestah, kao što drugom prilikom napomenuh podobčinu Štivansku i sv. Martina na Creskom, koje po svojem računu imale bi kod bratovštinah u Cresu zadosti novaca, da si sagrade školsku zgradu, to povrh toga što bi im se imalo pomoć, da dojdu do svoga, to zaslužuju radi svoga siromaštva, da im pokrajina pomogne, kojom podporom. Što veli g. Gambini, da svota od 2000 for., je neznatna, to odvraćam, da bi se svake godine davala občinam i tolika podpora, to bi se tekom više godina pomoglo oskudici školskih zgradah u pokrajini i svakako, ako u tom pogledu jednom nezapočmemo štogod trošiti to dakako nećemo nikad do česa doći. Kad bi se davalo svake godine, onoliko koliko se može, već bi dobru volju pokazali i u istinu bismo po malo napredovali, al dakako, da ovakovim postupkom kaošto do sada nećemo daleko doći.

Zast. Flego (Čim je ustao pak progovorio hrvatski, zagušilo se je kod većine i na galeriji). Visoki sabore! Podupirem predlog pošt. g. Spinčića, pače oslanjajuć se na rieči, koje je rekao pošt. dr. Gambini, mislim, da bi se imalo umetnuti veću svotu s kojom bi se moralo priskočit u pomoć kod gradnje školskih zgradah u siromašnih občinah. To valja osobito za buzetski kotar, koji plaća školske namete, kao svaki drugi toliko već godinah a školah nije uživao veći dio nigdje izuzam Buzeta, dakle nije uživao ništa za svoj prinos nameta za škole, s kojim prinosom, što ga je kotar buzetski do sada platio, a ne uživao, moglo bi se svim občinam na Buzeščini sagraditi potrebite školske zgrade. Puka je mnogo, djece ne samo broj, kojeg zahtjeva zakon, nego na stotine i stotine, koji nemaju školskih zgradah.

Izvjest. dr. Campitelli odgovara najprije pošt. Flegu, da je naime mislio, da će isti svoj prvi govor govoriti talijanski, tako da ga svi razumiju, al se je prevario, to mu ne može odgovarati, pošto on kao i Volarić sidovom govore i mogli bi si gdje drugdje pluća vježbati (Sažaljiv smieh kod manjine). G. Spinčiću, da je odgovorio g. Gambini. Dodaje samo, da, kad se govori o štipendijih i podporah nebi se imalo govoriti o Slavih i Talijanih nego o Istrijanih. Glede predloga za podporu kod gradjenja školskih zgrada veli, da su občinari oni, koji občinu sačinjavaju, pak ako njim treba zgrade, nek odluče namet. Svota od 2000 for., da bi bila malena kaošto je malena svota od 6000 za Štajersku. Neće da se obterećuje zemaljska zaklada (Već nek novci iz nje idu u vjeresijski zavod!)

Predlog Spinčićev dakako pada, prem je bio postavljen talijanski i zagovaralo se ga tako.

Rubrika IV. Zdravstveni troškovi sa 4000 for. bila je odobrena bez rasprave. Tako i rubrika V. čovjekoljubni i dobrotvorni zavodi sa 71.400 for. kod koje je izvjestitelj osobito preporučio zemaljskomu odboru, da proučaje način kako da se ustanovi posobni zavod za umobolne.

Kod rubrike VI. javne gradnje sa 14000 for. progovori zast. Spinčić:

Visoko sabore! Prošlih godina sam takodjer govorio kad se je raspravljala nazočna rubrika proračuna, preporučajuć neka djela i neke umjetne poslove na cestah u občinah Buzet, Roč i Pomjan. Ispovjedam, da sam radošću saznao, da se je uslišalo prošnja po meni postavljenih, i da se je dalo podpora iz pokrajinske zaklade tečajem tekuće godine i to dalo se je občini Pomjanu svotu 1000 for. za sagradjenje mosta, što sam preporučio prošle godine. Uslied izvida kod zemaljskoga gospodina inžinira saznao sam takodjer, da se je sa strane zemaljskoga odbora učinilo onoga, što bijaše po meni preporučeno dobroti zemaljskoga odbora. Danas htjeo bih preporučiti istoj oblasti, neka djela na komadih cesta, ne da se sve učini, nego da se razmjerno podupre dotičnu občinu, da može popraviti isto komade cesta. Ti bi bili komad ceste pod Dolinom, neposredno kod Doline, jer je taj komad tako strm, da moraju putnici s voza nesamo sići, nego i sami konji prolaze poteškoćom, pak je uvjek pogibelj, koli za osobe, toli za živinu. Reklo mi se, da se je učinilo prošnju za podporu, al pokrajinski inžinir nije mi znao reći, da bi bila dotična prošnja priespjela. Drugi komad ceste bio bi onaj od Doline u Sočerb, koj bi spojio Dolinu sa Klancem, gdje je sad nedaleko željeznička postaja, i koj bi bio jako potrebit stanovnikom svega Krasa. Taj komad ceste je takodjer jako strm i s toga trebalo bi ga popravit. Tretji komad ceste bio bi u istoj občini Dolinskoj, to jest onaj iz Boršta na Jezero za prići u Bazovicu, koj se je već mislilo učiniti, al se ga je propustilo pošto bi sagradjena željeznica Trst-Herpelje. I taj komad ceste dakle bio bi potrebit pošto bi isti spojio dio občine Dolinske sa Bazovicom i u obće sa svimi mjesti, gdje stanuju takozvani Berkini, koji često obće s Dolinom i sdrugimi bližimi mjesti. Nebih imao reći drugo, nego da preporučim zemaljskomu odboru, ako bi mu priespjele prošnje, da dade podpore mjestnoj občini Dolini, da se uzmognu popraviti rečene ceste.

Zast. dr. Gambini u ime zemaljskoga odbora odgovori, da nema prošnje za podpore svih spomenutih komada cesta, al da će zemaljski odbor dati podporu za umjetne radnje samo, da občina učini ono što na nju spada, imenito da odluči gradnju u obće, sjedniči i ustanovi trošak za istu, osim umjetničkih djela.

Zast. Flego reče: Visoki sabore! pod tom rubrikom je proračunana svota za produjmiti i buzetskomu kotaru za graditi nove ceste od Buzeta-Draguć i Buzet-Roč do Lupoglave. Moram pak opazit najprije, da nije ni malo pravi način, kojim su se do sada gradile nove ceste na Buzeščini. Znam, da je produjmljeno buzetskomu kotaru za gradnju novih cestah možda više nego nijednomu kotaru u pokrajini, al ba tava, kad se je prosipalo novce trošilo. Već zakonom 14. maja 1876. si je pridržao slavni zemaljski odbor odlučiti u koliko vremena će biti ove ceste sagradjene. Al kad je slavni zemaljski odbor već znao, da neće moći produjmiti na jedan put kotaru dostatnu svotu za sagraditi toliko ceste, i kad se je znalo, da je kotar buzetski siromašan, koji nemože na jedanput podnašati takov potrošak, zašto se nije počelo graditi ceste od jedne strane, i ono što se učini, da može odmah puk rabiti; a ne početi gradnju, ovdje komad, tamo komad. U njekojih stranah nit koliko zakon zahtjeva nije cesta široka. Na priliku kod Lupoglave na nekih mjestih nije nit 4 metra široka, dočim za ići u Draguć je široka i 10 metara, kao da bi se imalo ulaziti ne u Draguć nego u veliki Beč. Tako su se novci potrošili a cesta nemože se nikako i za nikamo izuzam od Buzeta do Roča rabiti. A s onimi novci moglo se je mnogo više učiniti. Gradnja novih cestah na Buzeščini takovim načinom služi ništa drugo nego za agitacija u vrieme izborah. Molilo se je od strane občine još mjeseca jenara, da bi se dalo siromašnim na Dragućini i Račiščini radnje, da si zasluže svakidanji potrebni živež. Došao je inžinir marča mjeseca, al je otišao, te se nije vratio do sada kad su se tamo pripravljali izbori, pak je hodio mjeriti od brega na breg, kao da će svim tamo sagraditi mostove preko onih potokah, kaošto njim je i govorio.

Zastupnik dr Volarić progovori: Lanjske godine iztaknuo sam već skrajnu potrebu, da se grade ceste po Creskom i sada preporučam osobito cestu na našem otoku, koja od glavne ceste od Krka prama Omišlju vodi do Malinske. Ta cesta jest od velike potrebe i koristi za cio otok, jer izuzam Krka, kamo Lloyd dolazi svakih 15 dana, imamo jedinu točku na otoku kamo redovito dolaze parobrodi i kojom smo spojeni sa kopnom, sa Riekom pa Istrom. Pred dvie godine bio je ondje pokrajinski mjernik, da na novo nacrta onu cestu, pa kašnje sve zaspalo. Upozorio bi, da se stvar makne i pokrajina doskoči obilatom podporom za onu cestu, koja koristi svim otočanom i za koju nije pravedno, da izključivo troši občina Dubašnjarska, koja i onako po sebi nemože smoć potriebiti novac.

Glede gradjenja bunara pako navadjam, da se zna kako i po kojem načelu naš zemaljski odbor podpore dieli, da je Vrbanska občina molila prošle godine podporu za gradjenje bunara na Kampeljah, pa je zemaljski odbor odbio prošnju jedino s toga razloga, što bijaše hrvatski napisana i zahtjevao, da ju uzme u pretres, da se pridode talijanski prevod. Iztaknuti mi je ovdje, da se je občina zatim obratila na Njeg. Veličanstvo moleć za podporu, jer da je zemaljski odbor odbio prošnju s toga, što bijaše pisana hrvatskim jezikom i nezna kud i kamo, da se obrati za potrebitu podporu. Njegovo Veličanstvo je na to dalo občini znatnu i baš izvanrednu podporu od 800 for. Potreba dakle bila je tuj, jer se o tom uvjerilo Njeg. Veličanstvo, kako navadno kod podčinjenih oblastih, pa ipak naš zemaljski odbor, koji u obće zna pravicu krojit po svoju, zaniekao je podporu samo s uzroka, što je prošnja bila sastavljena u hrvatskom jeziku.

8 kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb zadavica, rora, zapala ustljuh itd.

mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem

NADARENIH

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi P. Prendini, lučbar i ljekarnik u Trstu.

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prehdjenih kašljuć noćih, navadno jutarnje hreputavice i gr'onih zapalah nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalicah, koji je ponačinjaju. Zato treba uvjek zahtjevati *Prendinijeva sladkiše* (Pastiglie Prendini) te gledati da bude na omotu kutijica (škatula) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani *Pastiglie*, na drugoj *Prendini*.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom

Prodaju se u *Prendinijevoj ljekarni u Trstu* (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svieta. 52—1

Petar Podgornik

u Sežani

trgovac železnom robom **na malo i veliko** preporuča

svoje veliko skladišće

raznih

čavalah i brukvicah

za postole (čižme)

kao takodjer i **ostalu železnu robu**, koja se u njegovom skladišću u bogatom izboru nalazi.

Sve naručbe poštom izvršuju se brzo i točno, te se jamči za poštenu i jeftinu podvorbu.

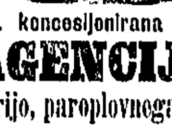

Ces. kr. koncesijonirana generalna

AGENCIJA

za Avstrijo, paroplovnega družtva

„Cunard Line"

v Trstu

daje razjasnila, komur hoče v Ameriko.

Providjen sa ovom znamkom je pravi prof. dr. Libora

Elixir za živce

kojim se ozdravlja sve živčane bolesti sigurno i podpuno, ma da su i zastarjele, osobito pako nastale uslied mladostnih grieha. Ozdravlja **slabost**, bjelotok, zlo- i glavobol, migrenu, jako kucanje srca, bolesti želudačne, ter pospješuje probavu itd. **Elixir za živce**, sastavljen iz svjetsko znanih biljkah, priznane od svih auktoritetnih mediciuskih — pruža jamstvo za ozdravljenje spomenutih bolestih. Pobliže iz cirkulara, koji je **pridodan svakoj staklenki. Ciena male staklenke f. 2 — velike 3.50, dvostruke f. 6.50 a vr. u gotovom ili pouzećem. - U svih ljekarnah je na prodaju**

Glavno skladište: Einh rn-Apotheke, **Max Fanta**, Prag, Altstädter Ring. **U Trstu** u ljekarnah B.S ravais-All'Amazone Trionfante, Seravallo, P. Cavana i Prendini. **Na Rieci** A. Mizzan 13—5

Proljetna liečitba.

Crvene kitice (The Millefiori) čisti i prerzvadja krv — Jedini prokušani liek, kojim izčezava slaba probava, osravica u želudcu i zapeka tiela. Veoma koristan liek proti kožnim bolestim

Svaki zamotak (paket) stoji 50 novčića, a traje za 8—10 danah.

Zglobo- i kostobolja (Reuma i artritis), izliečiva je se The-om zglobo- i kostobolju odstranujućim (Thee antiartritico e antireumatico) — Uspjeh je siguran. Liečitba za 8 danah stoji 60 novčića

Pomast vegetalno-želudačna, sastavljena iz travah i smole taklinjače. Preporuča se kop bolestih želu ca. Listić stoji 14 novč; prodaje se jedino u

Ljekarni PRAXMARER,

„Ai duo mori", Piazza grande u Trstu.

Naručbe izvršavaju se odmah putem te pouzeća. 21—7

Ivan Ružić

iz Kastelira

otvorio je u via **Sporca Villa br. 1** krčmu na malo i prodaje liter dobroga vina po **36 novč.**

Na veliko u kuću po **26 novčića.**

Jaz, Ana Csillag

sè svojimi 185ctm. dolgimi orjaškimi Loreley-vlasi, katere sem dobila po 14 mesečnoj uporabi svojega samoiznajdenega mazila, je edino sredstvo proti izpadanji vlàs, za pospeševanje rasti, za ojačenje kože, pospešuju pri možkih polno, jako bradorast in uže po kratkoj uporabi podeli vlasem in bradi naravno svitlost in polnost ter je obvaruje pred zgodnjim osivenjem do najvišje starosti. Cena lončeku 1 gld. do 2 gold.

Pošilja se vsak dan za gotov denar ali s poštnim povzetjom po vsem svetu 20—3

Csillag & Comp.

Budapest, — Königsgasse Nr. 52.,

kamorse morajo pošiljati vse naročbe.

Najbolje osvježujuće piće jest oslad'jen izvadak

TAMARINDA

12—1 priredjen mrale po

Giac. Enriku Huberu U TRSTU.

Tamarindov osladjeni izvadak (mrale priredjen) prodaje se u velikih staklenicah po 1 litar i malih po ½ litra uz cienu:

U Trstu velika staklenica (1 litar) 60 nč. mala staklenica (½ „) 40 „

Za Austro-Ugarsku **(prosto carine i oprome)** velika staklenica (1 litar) 80 nč. mala staklenica (½ „) 50 „

Preprodavaocem daje se obični odstotak.

Prodaje se u svih znamenitijih mirodilnicah, slastičarnah, prodavaonicah špir. pića i kavanah. Glavno skladište: **Via S. Apollinare broj 4 u Trstu.**

FILIJALKA V TRSTU

c. kr. priv. avstr.

KREDITN. ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni odkaz	2½%	30-dnevni odkaz	2%
8- „	2¾ „	3-mesečni „	2¼ „
30- „	3 „	6- „	2½ „

Vrednostnim papirjem, glaseči na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu priposana se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 20. februvarja, 20 aprila, in 20. julija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.

V napoleoni' brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, divlz, kakor tudi vnovčenje kuponov pri odbitku 1‰ provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti 5½% letnih obrestih do 1000 gld., za vekše svote po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 9. marcija 1888. 48—10

Nova agencija za službe

87—4

u Trstu, Via Campanille br. 1

bavi se namješćivanjem svakovrstnih službenikah u tu- i inozmstvu, **utjeruje dugove**, dobavlja izviešća sa podpunom tajnošću. Izvršuje takodjer svakojaka pisma, **molbenice, ugovore** itd. **Zalaže i riešava proti uplati** kamatah predmete, založene u gradskoj zalogaonici (**Monte di Pietà**), kupuje i prodaje svakovrstnu robu. Dobavlja uz jako nizko kamate novce i upravlja svaki drugi posao.

Popisuje se hrvatski, njemački i talijanski.

Brza i sigurna pomoć

za 20—1

bolesti želudca i njezine posliedice.

OBRANA ZDRAVLJA

sviet gotovo o *zaduvanju i pospješenju probave*, jer ova je *glavna podloga zdravlju*, to koli *tjelesnom koli duševnom dobrostanju*. Najbolji domaći *liek* za urediti probavu, primjereno mješanje krvi i odstraniti nezdrave častice krvi jest već odavna poznati i obljubljeni

DR. ROSA ŽIVOTNI BALSAM.

Priredjen je od *najboljih, liečničkih najkriepljih zelenjadah*; izkazao se osobito kao sigurna pomoć kod *neuredne probave*, kod *odrigavanja, nadimanja, bljuvanja*, kod bolestih u *tielu i želudcu, želudačnom krču, prepunjenom želudcu*, kod *navale krvi, hemoroidah, ženskih bolestih*, kod *bolesti u črevih, hipohondrije i melankolije* (uslied slabe probave); on oživljuje svu djelatnost *prebave*, čisti *krv* te dobiva *bolestno tielo* izvovelu *i zdravlje*. Uslied ove izvrstne vlastitosti, postao je *sjeguran ljudski domaći liek* a radi toga svuda je poznat.

1 staklenica 50 nvč. dve staklenice 1 for.

Na tisuće pohvalnih pismah, lahko svakomu dokazati. Šalje se na *frankirana pisma* na sve strane uz *povzeće iznosa*.

OPOMENA.

Da se izbjegne prevari, upozorujem svakoga, da je svaka staklenica „dra. ROSA životnog balzama" po mnu priredjena i u modrom kartonu omotana, koji po strance naplat „dra. Rosa životni balsam iz ljekarne k crnomu orlu, B. Fragner, Prag" ... u njemačkom, češkom, magjarskom i francezkom jeziku ima, a prodaje isto za zakonitom — nije otisnutom — znakom providjeno.

PRAVI

Dra. Rosa životni balzam

dobiva se samo u glavnom skladišću

B. FRAGNERA

ljekarna k crnom orlu, Prag, br. 205-3.

I u Trstu u sliedećih ljekarnah:

G. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, P. Prendini, Giov. Skopczynski, Ant. Suttina K. Zanetti, J. Serravallo i A. Praxmarer.

Sve ljekarne i veće trgovine sa materijalnom robom u Austro-Ugarskoj imadu skladišća toga životnoga balsama.

Tamo se takodjer dobije kroz tisuću zahvalnih pisama priznato

PRAŽKO DOMAĆE MAZILO,

sigurno sredstvo proti upali, ranam otoklini.

Upotrebljuje se, ako se ženam prsi upale ili otrdnu i kod svakog oteka, ... ranah, kod ranjenih ... proti ... u obće na sva'... mjestu tiela, vratnoj nateklini itd.

Sve upal'e, nateklice, otvrdline izlječi u kratkom zadobiju; gdje je pako ognojeno, izvuče isti balzam ... ter svaka bol, te izliečí u najkraće vrieme.

Škatulice se dobivaju po 25 i 35 nvč.

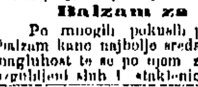

Opomena!

Jer se praško univerzalno mazilo od više stranah patvori, upozorujem svakoga, da se isto po pravom propisu samo kod mene proizvadja, isto je samo o da prav, ako žute kutijice, u kojih je mazilo napunjeno, imade nauk za uporabu na crljenoj hartiji, tiskan u devet jezikah, a kanotan u kartonu, koji nosi ipredstojeću zakoniti znamku.

Balzam za uho

Po mnogih pokusih pokazao se ovaj balzam kano najbolje sredstvo: on odstrani ongluhost te se po njem zadobije opet izgubljeni sluh 1 staklenica 1 for. a. v.

TVRDKA
Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetju:

Sukna za gospe

deset metrov, samo volna v vseh modernih barvah dvojna širokost f. 6.

Kalmuka

deset metr., črtež po modi se da oprati 60 ctm f. 2.70.

Valarijna flanela

deset met., ki se da oprati na pol volna po najnovejših risarjah 60 ctm. f. 4.

Baršena za obleke

deset metr., ki se da oprati, krasni vzorci 60 ctm. širok f. 3.

Niger kega valjanog sukna

deset metr., samo volna, najnovejše blago za jesenske in zimske obleke dvojna širokosti for 5.

Volurjevi šali

¾ dolga samo volna f 3.50.

Raguse moderno sukno

dvostroko široko, za kostume, v vseh barvah, tudi progasto in pisano 10 metr. for. 9.

Blago za spalne sukne

60 ctm. šir. najnovejši uzorci 10 m. f 2.50

Životi „Jersey" za gospe

(jopice) s svilnatimi gumbi, v vseh barvah, kompletne, velike; 1 komad f 1.50

Košulje za delalce

iz zumburškega oksforda, velike, 3 kom f. 2

Holandsko dolge preproge (ostanki)

10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

Normalne košulje in hlače, kompletne, velike, 1 kom. f. 1.50

Crni Terno

saksonski izvod, dvostroko širok za cele obleke, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke

60 ctm. široko, najnovejši vzorki, 20 met. f. 2.50

Volnati rypse

v vseh barvah, 6,0 ctm široki, 10 metrov f 3.60

Drolorath (Trožičje)

najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Ženske košulje

iz močnega platna s čipkami 6 komadov f. 3.25

Domače platno

1 komad, 30 vatlov ⁴⁄₄ for: 4.50

1 „ 30 „ ⁵⁄₄ „ 5.50

Klug-Webe

boljše nego platno

1 komad ⁴⁄₄, širok, 30 vatlov f. 6 -

Sifon

1 komad, 30 vatlov, I a f. 5.50, najboljše vrste f 6.50

Kannafas

1 kom. 30 vatlov, IIa f. 4 80

1 „ 30 „ rudeč „ 5 20

Oksford

se more prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz rip a

sestoječa iz 2 posteljnih pregrinjal in namiznega prta s svilnatimi čipkami for. 4 50

Garnitura iz jute

2 namizna prta in p stejno pogrinjalo s čipkami f. 3.50

Jute zastor

turški vzorek; podpolni for 2.20

Konjska plahta

jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Odeje za fijakarje

190 cm. dolga, 130 cm široka, f. 2 50

Košulje za gospode, lastno delo bele ali barvane 1 kos I a f. 1 80, II a f. 1.20

Ženske košulje

iz šifona in platna, dve pletene, 3 kom, for. 2 50

Tovarno skladišće suknega blaga

Brnsko sukno

Ostanek 3.10 metrov za podpolno možko obleko f. 3 75

Ostanki Brnskoga sukna

Ostanek za podpolno možko obleko 3.10 metrov dolgo for 5

Blago za zimske suknje

ostanek 2·10 m za popolno zimsko suknjo rjavo in višnjevo. f 5.50

Blago za površnje suknje

najfinejše vrste, za celo suknjo f. 7.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar komu ni všeč, se sprejme brez ugovora nazaj.

Gospodu **G. Piccoli-ju**, lekarju »pri Angelu« **v Ljubljani.**

Sprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo **esenco**, katera me je rešila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodcu brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšoj bolezni pridruži se še zlatenica. Ali jaz in mnogo mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašoj nedoseglijvej „**Piccolijevoj esenci**", za kojo smo Vam do smrti hvaležni.

Josip Tomažić,

c. kr. orožniški vódnik v Pulji.

Izdavatelj i odgovorni urednik **M. Mandić.**

Tiskara Dolenc

Broj 43. U Trstu 25. oktobra 1888. Godina XIX.

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po 5 nvč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 nč., za svaki redak više 5 nč.; ili u slučaju opetovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se šilju poštarskom naputnicom (assegno postale) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrieme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Izlazi svakog četvrtka na cielom arku.

Dopisi se nevraćaju ako se i netiskaju.

Nebiljegovani listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2½, i 1 za pol godine. Izvan carevine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredničtvo i administracija nalazi se u Via Carintia br. 28

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Istarski sabor.

VI. sjednica dne 1. oktobra 1888.

(Konac.)

Zast. Spinčić: Rekao je poštovani Sbisà, da su se imena pokvarila . . .

Predsjednik opominje govornika, da već o tom negovori. U ostalom ako će presliediti, nek bude kratak.

Zastup. Spinčić. Upravo. Bit ću kratak. Rekao je pošt. Sbisà, da su se imena pokvarila, i na to mu ja odgovaram, da su Taljani, koji su pokvarili imena, jer su se ona, koja su se prije trideset godina pisala slavskom ortografijom, promjenila u novije vrieme, dodajuć imenom, koja svršuju na *ić*, slovo *h* — i to se posve dobro pozna, jer su popravci učinjeni drugim crnilom. U ostalom, ako bi se htjelo, da se piše imena, kašto se jih je u stara vremena pisalo, moralo bi se n. pr. Spinčić, Volarić, Gladulić, Vidulić pisati glagoljskimi slovi. (Smieh, buka. Glasovi: nije istina; dobro! Predsjednik kima da je istina).

Zast. dr. Amoroso opaža gosp. Spinčiću, da se je njegov pokojni rodjak, bivši župnik u Umagu pisao sa *ch*, i da su svjedočbe zast. Spinčića sa stalno pisane takodjer sa *ch*. U ostalom možemo bit prijatelji, ako se gospoda manjine pišu kako je njim drago, i ako jih mi pišemo, kako se nam pravo čini.

Zast. Spinčić: Mogu gospoda kao zasebnici al ne predsjedničtvo.

Presvj. predsjednik: Želi li drugi govorit?

Zast. Spinčić: Molim ja.

Presvj. predsjednik: Ako je rad osobne stvari.

Zast. Spinčić: Molim upravo rad osobne stvari. Prije svega glede mog pokojnoga rodjaka, koj je bio župnik u Umagu kažem, da se je on podpisivao upravo kašto se ja podpisujem, i ako gospoda pogledaju stenografičke zapisnike zasjedanja godine 1882. naći će njegovo ime pisano istim načinom, kojim se sam pišem. Drugo: Mogao bih pokazati, ako želi, dr. Amorosu svoje svjedočbe i u njih bi našao pisano moje ime kako ga pišem danas.

Izvjest. vitez Campitelli proglasuje sve dosadanje govorenje brbljarijom (Dakako da mu se smiju sažaljujući ga). Pipe, da su se u prijašnja vremena rabile, al izobraženi, da su jih zapustili. Gospoda manjine da će jih sad opet uvesti, pak kažu i tim, da su manje izobražena. (Občenit još jači smieh združen sažaljenjem). U ostalom o pipah, da je već lani govorio i da se oslobadja daljnjega govorenja.

Izvjest. dr. Campitelli čita rubriku III.: „Troškovi za obuku“ za koju se proračunava 157.731 for.

Zast. Spinčić progovori:

Molim za rieč k ovoj rubrici, i to prije svega k naslovu „štipendiji i podpore sveučilištnim i gimnazijalnim djakom“. Reći ću samo, da sam našao u izvještaju zemaljskoga odbora način kako su bili isti štipendiji i podpore razdieljeni, i uztvrdjeno, da se je razdielilo univerzitetnih podpora po 100 for. devetnajstorici djaka, a medju timi nalazim samo dva, koji bi mogli biti slavske narodnosti, dočim su svi ostali narodnosti talijanske, gleda li se na to gdje su rodjeni. Nadalje bile su podieljene 24 podpore gimnazijalne, i to 14 po 50 for., 8 po 25 i 2 po 20; od tih podielilo se je samo 4 učenikom slavskim, sve ostalo učenikom talijanskim ili koje bi se takovimi moralo držati po njihovu rodnom mjestu. Iznenadjuje me takodjer ili bar neznam si tumačiti, kako da nije nijedan učenik pazinske gimnazije dobio podpore. Nemoguće ili meni bar nevjerojatno, da nije nijedan molio. Moram još reći, da ako se je poduprlo samo 4 slavska učenika, nije uzrok, da nije bilo drugih učenika slavskih, jer ja jih poznam nekoliko, koji su prosili al nisu ništa dobili. Mnogo put se vi gospodo (naprama večini) pozivate na vašu izobraženost i uljudbu, al to je veoma lahko, kad se podupire Italijane tako nerazmjerno prema Hrvatom.

„Imao bih pak učiniti predlog k naslovu 6. rubrike III. „Možebitni troškovi za pučku obuku, nepredvidjeni u školskom proračunu“. Ako gospoda pogledaju godišnji izvještaj zemaljskoga školskoga vieća za godinu 1886/7. tiskan u glavnom izvještaju zemaljskoga odbora vidit će, da je jedva nešto više od polovice dušne djece, jedva nešto više od 50% polazilo školu; a ako jih je toli malo polazilo, uzrok jedan glavnih je pomanjkanje škola, a ovih manjka jer nema školskih zgrada; pomanjkanje kojih odvisi u manjih slučajevih od činjenice, da su občine ubogo, pak nemogu sagraditi školske zgrade. Ja ću s toga i ove godine učinit predlog u smislu, da se poduprè iz zemaljske zaklade najsiromašnije občine u gradjenju školskih zgradah. Dajuć njim podpore 200, 300 forinti, one bi se i same radje dale na posao. Naša pokrajina nebi bila jedina u državi, koja bi dala takve podpore. Dobro se spominjem, da sam čitao, da je štajerski sabor metnuo u proračun za god. 1888. svotu, ako se nevaram, 6000 for. podpore siromašnim občinam za školske zgrade. Na temelju toga dakle, ja se uslobadjam predložiti, da se metne k rečenom naslovu rubr. III. naše zemaljske zaklade svotu od 2000 for. za podupiranje siromašnih občinah kod gradjenja školskih zgrada.

Zast. dr. Gambini odgovara u ime zemaljskoga odbora, da je isti dao četvorici gimnaz. djaka iz Rieke podpore jer su bili odlični, kašto se samo odličnim daje; inače da se redovito ne daje onim, koji se uče izvan pokrajine. Svota od 2000 for. za šk. zgrade, da bi bila premalena, i kad bi se ju dozvolilo, da bi bio to slab precedens, jer da bi se sve više pitalo.

Zastup. dr. Volarić: Podupirem predlog g. Spinčića, jer više občinah u pokrajini nema potriebitih zgradah za školu, i nemože smoć od redovitih svojih dohodaka dovoljnih novaca, da je sagrade. Imade i mjestah, kao što drugom prilikom napomenuh podobalnu Štivansku i sv. Martina na Creskom, koje po svojem računu imale bi kod bratovštinah u Cresu zadosti novaca, da si sagrade školsku zgradu, te povrh toga što bi im se imalo pomoć, da dojdu do svoga, te zaslužuju radi svoga siromaštva, da im pokrajina pomogne, kojom podporom. Što veli g. Gambini, da svota od 2000 for., je neznatna, te odvraćam, da bi se svake godine davala občinam i tolika podpora, to bi se tokom više godina pomoglo oskudici školskih zgradah u pokrajini i svakako, ako u tom pogledu jednom nezapočmemo štogod trošiti to dakako nećemo nikad do česa doći. Kad bi se davalo svake godine, onoliko koliko se može, već bi dobru volju pokazali i u istinu bismo po malo napredovali, al dakako, da ovakovim postupkom kašto do sada nećemo daleko doći.

Zast. Flego (Čim je ustao pak progovorio hrvatski, zagušilo se je kod večine i na galeriji). Visoki sabore! Podupirem predlog pošt. g. Spinčića, pače oslanjajuć se na rieči, koje je rekao pošt. dr. Gambini, mislim, da bi se imalo umetnuti veću svotu s kojom bi se moralo priskočit u pomoć kod gradnje školskih zgradah u siromašnih občinah. To valja osobito za buzetski kotar, koji plaća školske namete, kao svaki drugi toliko već godinah a školah nije uživao veći dio nigdje izuzam Buzeta, dakle nije uživao ništa za svoj prinos nameta za škole, s kojim prinosom, što ga je kotar buzetski do sada platio, a ne uživao, moglo bi se svim občinam na Buzeščini sagraditi potrebite školske zgr[ade]. Puka je mnogo, djece ne samo što na nju spada, broj, kojeg zahtjeva zakon, nego na stotine i stotine, koji neimaju školskih zgradah.

Izvjest. dr. Campitelli odgovara najprije pošt. Flegu, da je naime mislio, da će isti svoj prvi govor govoriti talijanski, tako da ga svi razumiju, al se je prevario, te mu ne može odgovarati, pošto on kao i Volarić zidovom govore i mogli bi si gdje drugdje pluća vježbati (Sažaljiv smieh kod manjine). G. Spinčiću, da je odgovorio g. Gambini. Dodaje samo, da, kad se govori o štipendijih i podporah nebi se imalo govoriti o Slavih i Taljanih nego o Istrijanih. Glede predloga za podporu kod gradjenja školskih zgrada veli, da su občinari oni, koji občinu sačinjavaju, pak ako njim treba zgrade, nek odluče namet. Svota od 2000 for., da bi bila malena kašto je malena svota od 6000 za Štajersku. Neće da se obterećuje zemaljska zaklada (Već nek novci iz nje idu u zemaljski zavod!)

Predlog Spinčićev dakako pada, prem je bio postavljen talijanski i zagovaralo se ga tako.

Rubrika IV. Zdravstveni troškovi sa 4600 for. bila je odobrene bez rasprave. Tako i rubrika V. čovjekoljubni i dobrotvorni zavodi sa 71.400 for. kod koje je izvjestitelj osobito preporučio zemaljskomu odboru, da proučaje način kako da se ustanovi posebni zavod za umobolne.

Kod rubrike VI. Javne gradnje sa 14000 for. progovori zast. Spinčić:

Visoko sabore! Prošlih godina sam takodjer govorio kad se je raspravljala nazočna rubrika proračuna, preporučajuć neka djela i neke umjetne poslove na cestah u občinah Buzet, Roč i Pomjan. Ispovjedam, da sam radošću saznao, da se je uslišalo prošnja po meni postavljenih, i da se je dalo podpora iz pokrajinske zaklade tečajem tekuće godine i to dalo se je občini Pomjanu svotu 1000 for. za sagradjenje mosta, što sam preporučio prošle godine. Usljed izvida kod zemaljskoga gospodina inžinira saznao sam takodjer, da se je sa strane zemaljskoga odbora učinilo onoga, što bijaše po meni preporučeno dobroti zemaljskoga odbora. Danas htjeo bih preporučiti istoj oblasti, neka djela na komadih cesta, ne da se sve učini, nego da se razmjerno podupre dotičnu občinu, da može popraviti iste komade cesta. Ti bi bili komad ceste pod Dolinom, neposredno kod Doline, jer je taj komad tako strm, da moraju putnici s voza nesamo sići, nego i sami konji predju potežkoćom, pak je uvjek pogibelj, koli za osobe, toli za živinu. Reklo mi se, da se je učinilo prošnju za podporu, al pokrajinski inžinir nije mi znao reći, da bi bila dotična prošnja prispjela. Drugi komad ceste bio bi onaj od Doline u Sočerb, koj bi spojio Dolinu sa Klancem, gdje je sad nedaleko željeznička postaja, i koj bi bio jako potrebit stanovnikom svega Krasa. Taj komad ceste je takodjer jako strm i s toga trebalo bi ga popravit. Tretji komad ceste bio bi u istoj občini Dolinskoj, te jest onaj iz Boršta na Jezero za preći u Bazovicu, koj se je već mislilo učiniti, al se ga je propustilo pošto bi sagradjena željeznica Trst-Herpelje. I taj komad ceste dakle bio bi potrebit pošto bi isti spojio dio občine Dolinske sa Bazovicom i u obće sa svimi mjesti, gdje stanuju takozvani Berkini, koji često obće s Dolinom i sdrugimi bližimi mjesti. Nebih imao reći drugo, nego da preporučim zemaljskomu odboru, ako bi mu prispjela prošnja, da dade podpore mjestnoj občini Dolini, da se uzmognu popraviti rečene ceste.

Zast. dr. Gambini u ime zemaljskoga odbora odgovori, da neima prošnje za podpore svih spomenutih komada cesta, al da će zemaljski odbor deti podporu za umjetne radnje samo, da občina učini ono što na nju spada, imenito da odluči gradnju u obć. sjednici i ustanovi trošak za istu, osim umjetničkih djela.

Zast. Flego reče: Visoki sabore! pod tom rubrikom je proračunana svota za produljiti i buzetskomu kotaru za graditi nove ceste od Buzeta-Draguć i Buzet-Roč do Lupoglave. Moram pak opazit najprije, da nije ni malo pravi način, kojim su se do sada gradile nove ceste na Buzeščini. Znam, da je produljeno buzetskomu kotaru za gradnju novih cestah možda više nego nijednomu kotaru u pokrajini, al badava, kad se je preslabo novce trošilo. Već zakonom 14. maja 1878. al je pridrzan slavni zemaljski odbor odlučiti u koliko vremena će biti ove ceste sagradjene. Al kad je slavni zemaljski odbor već znao, da neće moći produljiti na jedan put kotaru dostatnu svotu za sagradit toliko ceste, i kad se je znalo, da je kotar buzetski siromašan, koji nemože na jedanput podnašati takov potrošak, zašto se nije počelo graditi ceste od jedne strane, i ono što se učini, da može odmah pak rabiti; a ne početi gradnju, ovdje komad, tamo komad. U njekojih stranah nit koliko zakon zahtjeva nije cesta široka. Na priliku kod Lupoglave na nekih mjestih nije nit 4 metra široka, dočim za ići u Draguć je široka i 10 metara, kao da bi se imalo ulaziti ne u Draguć nego u veliki Beč. Tako su se novci potrošili a ceste nemože se nikako i za nikamo izuzam od Buzeta do Roča rabiti. A s onimi novci moglo se je mnogo više učiniti. Gradnja novih cestah na Buzeščini takovim načinom služi ništa drugo nego za agitaciju u vrieme izborah. Molilo se je od strane občine još mjeseca jenara, da bi se dalo siromašnim na Dragušćini i Račišćini radnje, da si zasluže svakidanji potrebni živež. Došao je inžinir marča mjeseca, al je otišao, te se nije vratio do sada kad su se tamo pripravljali izbori, pak je hodio mjeriti od brega na breg, kao da će svim tamo sagraditi mostove preko onih potokah, kašto njim je i govorio.

Zastupnik dr. Volarić progovori: Lanjske godine iztaknuo sam već skrajnu potrebu, da se grade ceste po Creskom i sada preporučam osobito cestu na našem otoku, koja od glavne ceste od Krka prama Omišlju vodi do Malinske. Ta cesta jest od velike potrebe i koristi za cio otok, jer izuzam Krka, kamo Lloyd dolazi svakih 15 dana, imamo jedinu točku na otoku kamo redovito dolaze parobrodi i kojom smo spojeni sa kopnom, sa Riekom pa Istrom. Pred dvie godine bio je ovdje pokrajinski mjernik, da na novo mjeri onu cestu, pa kasnije sve zaspalo. Upozorio bi, da se stvar makne i pokrajina doskoči obilatom podporom za onu cestu, koja koristi svim otočanom i za koju nije pravedno, da izključivo troši občina Dubašnjarska, koja i onako po sebi nemože smoć potriebiti novac.

Glede gradjenja bunara pako navadjam, da se zna kako i po kojem načelu naš zemaljski odbor podpore dieli, da je Vrbanska občina molila prošle godine podporu za gradjenje bunara na Kampeljah, pa je zemaljski odbor odbio prošnju jedino s toga razloga, što bijaše hrvatski napisana i zahtjevao, da ju uzme u pretres, da se pridoda talijanski prevod. Iztaknuti mi je ovdje, da se je občina zatim obratila na Njeg. Veličanstvo moleć za podporu, jer da je zemaljski odbor odbio prošnju s toga, što bijaše pisana hrvatskim jezikom i nezna kud i kamo, da se obrati za potrebitu podporu. Njegovo Veličanstvo je na to dalo občini znatnu i baš izvanrednu podporu od 800 for. Potreba dakle bila je taj, jer se o tom uvjerilo Njeg. Veličanstvo, kako navadno kod podčinjenih oblastih, pa ipak naš zemaljski odbor, koji u obće zna pravicu krojit po svoju, zaniekao je podporu samo s uzroka, što je prošnja bila sastavljena u hrvatskom jeziku.

Zast. dr. G a m b i n i odgovara gg. Flegu i Volariću opažajuć, da predmnjeva, da je prvi govorio o cestah na Buzeščini, drugi o cestah na Krku. Za ceste na Buzeščini, da je zemaljski odbor i preveć potrošio, a sad, da je dapače predložio, da njoj se odprosti najveći dio odnosnoga duga. Na škole na otoku Krku, da pokrajina više troši, nego li dobiva svega nameta. U ostalom, ako će se što imati nek se pita načinom pristojnijim. (Dobro! kod većine).

Presvj. p r e d s j e d n i k opaža dru. Volariću, d a j e z e m a l j s k i o d b o r z b i l j a o d b i o V r b n i k u p r o š n j u z a g r a d n j u c e s t e s t o g a, j e r n i j e b i l a p i s a n a t a l i j a n s k i. (Sad je presvj. predsjednik opet razumio hrvatski govor). Nek se bude toli uljudno, da se pita u jeziku onoga, koga se pita. Inače, da je i občina vrbanska toga dosta dobila.

Izvjest. dr. C a m p i t e l l i divi se dru. Gambini-u, kako je mogao pogoditi, što su gospoda Flego i Volarić govorila. Gospodin Bog (Domine Dio) neka jih usliši, a nam nek dade strpljivosti, da jih uzmognemo slušati.

Kod rubrike VII. „T r o š k o v i z a p o l j e d j e l s t v o i j a v n o g o s p o d a r s t v o“ sa 20.835 for. progovori hrvatski dr. L a g i n j a:

Visoke sabore! I kod ove rubrike potrošku, razlog je isti radi kojega naša stranka neodobrava proračuna zemaljske zaklade. Bit će još zgode posebice govoriti o djelovanju našega agrarnoga vieća, zato ću ja ovdje spomenuti samo u kratko našu mienu u svoj stvari.

Vi ste i u ovoj grani uprave, kao u svakoj drugoj proveli načelo, da je ova zemlja talijanska, a mi se tomu opiramo zubi i nokti. Vi govorite, da u gospodarskih pitanjih ne gonite politike, a kad tamo ja znam iz vlastitoga iskustva kao predsjednik jedne gospodarske zadruge, da se neobradate ništa na izvješća i molbe pisane u hrvatskom jeziku.

Predsjedništvo gospodarskoga vieća zadovoljilo bi se i francezki pisanim izvješćem, samo da nije hrvatsko. Kako se može tim načinom napredovati u narodu, koj većinom govori hrvatski, to pitanje riešiti će prije ili kasnije vlada, koja vam daje podpore.

Zast. Dr. B u b b a predlaže konac razprave, koj se i prima kao i dotični trošak.

Rubrika VIII. „V o j n i č k i t r o š k o v i“ sa 700 forinti, IX. „T r o š k o v i j a v n e s i g u r n o s t i“ sa 14.942 for., X. P o k r a j i n s k i d u g“ sa 18.000 fr. primaju se bez razprave.

U rubriki XI. „R a z n i t r o š k o v i u o b ć e“ sa 11.493 for. i to kod naslova „Povjest i statistika“ sa 1600 for. reče zast. S p i n č i ć:

Molim za rieč za ništa drugo, nego da opetujem predlog učinjen prošlih godinah kod rubrike XI. proračuna i to k naslovu 1. Za taj naslov metnute je u proračun 1600 for., a koliko mi je poznato, nit listine nalazeće se u zemaljskoj zgradi nisu još u redu, tako da bi moglo služiti onim, koji bi htjeli proučavati domaću povjest. Predlažem dakle, i kažem predlažem, jer sam prošlih godina samo preporučio, da se sa svotom 1600 for. ili dielom iste metnu u red spisi i listine nalazeće se kod zemaljskoga odbora i koje se odnose na povjest naše pokrajine.

Zast. dr. A m o r o s o mu odgovara, da se je mogao osvjedočiti, da su listine u redu, u svezcih po godinah, al dakako, da neimaju registra. Učiniti registar, da bi zadalo preveć posla, a članovi odbora, da nisu plaćeni za to, da arhiv uredjuju.

Zast. S p i n č i ć odgovara: Preporučio sam, odnosno ljetos predlog postavio, samo s toga, što prvih godina kad sam amo došao, neznam baš kad, tražio sam, da pregledam rečene listine i meni bi odgovoreno upravo po dru. Amorosu, da se iste nalaze u škrinjah (kasunih) . . .

Zast. dr. A m o r o s o upadajuć: Naravski jer nebijaše mjesta kamo jih smjestiti. —

Zast. S p i n č i ć nastavljajuć . . . i da nisu uredjene tako, da bi se jih porabiti moglo. Nevolim, da je uredjenje tih listina posao članova zemaljskoga odbora, nego moralo bi se naći osobu, koja bi jih uredila, a ta osoba mogla bi biti nagradjena iz svote uvrštene u naslovu 1. rubr. XI. proračuna. Tada bi se moglo nesamo metnuti u red listine, nego takodjer sastaviti izkaz, da se jih uzmogne rabiti kaošto se rabi sve spise i listine drugih arkiva, bud pokrajinskih bud državnih. I s toga obstojim na svojem predlogu.

Zast. V o l a r i ć progovori: Visoki sabore! Znano je svim kako se strogo kod nas provadjaju šumski zakoni na propast našega siromašnoga puka. S druge strane poznato je, kako su kod nas pusti njekoji krajevi i kako nitko nemari, da se naš kameniti kras ošumi, i po tom pusti u koliko moguće, da se siromašan naš narod okoristi svojom šumom. Zakon o šumljenju krasa od 7. maja 1886. nije bio protegnut na naše otoke, jer da naši predjeli neuplivaju na klimatičke odnošaje ostale Istre. Liepo! nas se pomaže u koliko od tuda potiče kakva korist ostaloj Istri. Sa zadovoljstvom čitam u izvješću, da se ove već drugo godine podala Lošinjcem podpora za pošumljenje onih predjela i preporučio bih, da im se i nadalje ta podpora neuzkrati, al ujedno, da se obzir uzme na pošumljenje krasa na otoku Cresu i Krku, te Krčanom i Cresanom poda košto i Lošinjcem godišnja podpora bar do tada, dok se zakon o pošumljenju i na naše otoke protegne.

Kad svrši Volarić, za kojega govora se je bučilo i med većinom i na galeriji po kojoj se je neprestano i hodilo, dobi rieč

Zast. dr. L a g i n j a i reče: Dobro je, da zakon dopušća občinstvu slušati naše razprave, ali nije dobro ni pravo, da se nekoliko toga občinstva ponaša i buči tako, da nije moguće razabrati što zastupnik naroda govori. Mislim, da bi bila dužnost velešt. g. predsjednika tomu već jednom na put stati.

Presvj. g. p r e d s j e d n i k: Dr. Laginja nebi tako govorio, da je bio s početka u sjednici, jer bi se bio osvjedočio, da je on občinstvo opomenuo neka se pristojno ponaša. On da nije kriv, ako većina zastupstva i občinstvo strpljivost izgubi, a napokon, da nije ni njegova zadaća odmjerivati pojedinim korake kako da po galeriji stupaju.

Zast. dr. L a g i n j a: Žao mi je onih na galeriji, koji bi radi slušali što se govori.

Presvj. p r e d s j e d n i k: Dr. Laginja bi imao mene toliko poštovati, da pusti meni obavljati moje poslove. (Bravo! sa klupa većine).

Rubrika XII. „G l a v n i c e z a u k a m a t i t i“ i XIII. „P r e d u j m o v i“ sa 5000 for. primaju se bez debate.

Zast. dr. A m o r o s o predlaže, da se ovdje razpravi i trošak za poljedjelsko vieće. —

Presvj. p r e d s j e d n i k: Neimam ništa proti tomu . . .

Zast. S p i n č i ć: Al, gospodine predsjedniče, to nebijaše na dnevnom redu.

Zast. dr. C a m p i t e l l i htjee bi, da se razpravi.

Presvj. p r e d s j e d n i k: Nebijaše na dnevnom redu, nek se pročita još rubrike pokritja; konačni zaključci pustit će se za drugu sjednicu kad se bude i trošak za poljedjelsko vieće razpravio.

Rubrike pokrića se pročitaju i primaju uz kratko rieči dra. Volarića, kojimi ustvrdi, da je zemaljski odbor i ove godine ukamatio preko sto hiljada forinti iz redovitoga prihoda porezovnika; da bi zemaljski odbor imao umesjiti nazeto, jer nije pravedno, da naš puk nagomilava glavnice, ili pak ako se novci već poberu, nek se upotrebe na korist siromašnoga puka, koj dosta oskudno živi.

Presvj. p r e d s j e d n i k na to ureče sjednicu za 8. oktobra u 10 sati, objavlv takodjer dnevni red.

* * *

VII. sjednica dne 8. oktobra 1888.

Predsjednik: kom presvj. dr. Vidulich Vladin povjerenik: vit. Elusegg. Saborskih članovah 28.

Zapisnik predjašnje sjednice bi uz malu primjetbu g. Spinčića odobren.

Poslije priobćenja, medju kojimi bijaše i ono, da će se dne 4. oktobra na imendan Njeg. Veličanstva obdržavati u stolnoj crkvi služba božja, reče predsjednik, da se je zast. Z a m l i ć prijavio za rieč. Isti pročita sliedeću interpelaciju, za čitanja koje bijaše nešto gibanja na galeriji, razgovora medju članovi većine i kašljucanja kod starca vit. dra. Campitellia:

Upit na visoku c. kr. vladu.

Pučka škola je temelj sve naobrazbe; ona je temelj narodnog života. Veliki učenjaci različitog su mnenja, kakva da bude pučka škola, ali u tom su svi složni, da mora biti osnovana na materinskom jeziku. Proti tomu od svih priznatom pedagogičnom načelu, u našoj pokrajini veoma se grieši. U doba, dok je crkva upravljala školami u našoj pokrajini, služilo je pravilom, da bude jezik škole onaj, koji je i jezik crkve onoga mjesta. U posliednje vrieme to se je pravilo napustilo. Podiglo se škola u čisto hrvatskih mjestih. S toga vidimo veliki nerazmjer izmedju broja pučanstva hrvatsko-slovensko i talijansko narodnosti, i broja redovitih škola hrvatsko-slovenskih napram talijanskim: Taj jest: 68 škola hrvatsko-slovenskih napram 59 talijanskih. I taj broj je samo prividan; jer ako se uzme broj razredah, odnosno učitelja, to se dobije jedva 87 hrvatsko-slovenskih napram 157 talijanskim. Takove škole nisu mogle dati pravo koristi. Na njekojih mjestih niti četvrtina dužne djece nepolazi škole, a od tih jedva desetina se štogod težkom mukom nauči. To su uvidile školske oblasti, to netaje učitelji, to su upoznali roditelji. Narod se prenuo, stao tražiti, da se škola svrati na pravi put, da se uzme materinski jezik kao podloga. Občinska zastupstva u Buzetu i Pazinu pitaju, da im se dade hrvatska paralelka. U Buzet se poručuje, da žele li imati hrvatsku školu, neka si ju grade, a u Pazinu nakon dugog otezanja i zatezanja pozivlju se roditelji ponovno, da se izjave, da li žele slati svoju djecu u hrvatsku školu. Premda se izjavio dostatan broj, ni sada se nezna, da li će biti, ni kada će biti otvorena hrvatska paralelka.

Na temelju izkazanih činjenicah i s obzirom, što se talijanske paralelke otvorile brzo i gdje im nije pravo mjesto, časti se podpisani upraviti na vis. c. kr. vladu sliedeći upit:

1. Kojih zakonskih ustanova drži se pokrajinska školska oblast, koja ustraja škole i odredjuje naukovni jezik, kad ustraja talijanske škole, odnosno paralelke, a kojih kad ustraja hrvatske škole, odnosno paralelke; a narošito

2. kada kani zadovoljiti ponovnim molbam iz Buzeta i Pazina, te ustrojiti tamo hrvatske paralelke.

Predsjednik dr. V i d u l i c h primiv interpelaciju, reče, da je to interpelacija, podpisana šesterieom saborskih članova; al da on nepozne jezika u kojem je sastavljena, da njoj nezna sadržaja, te da je nemože razložiti saboru, a s toga da će ju metnuti med spise. (Većina: bravo! dobro!)

Zastup. Z a m l i ć: Htjee bih pitati presvjetloga predsjednika, da mi raztumači u kojem odnošaju stoji taj njegov postupak sa odnosnom izjavom c. kr. vlade u jednoj predjašnjih sjednicah, i dali je i kada je bila ista opozvana.

Presvj. p r e d s j e d n i k: Nedozvoljavam razpravah, a! odgovaram: Predsjedničtvo mora se ravnati po pravilniku i po volji (a seconda dei voleri) većine, koju mora manjina poslušati. (Većina: Pesve dobro! bravo!) Ako će pak gospoda manjine imati još koju izjavu, velim njim, da je naš pravilnik učinjen skoro samo za manjinu, i predsjednik se ga drži, da brani manjinu proti možebitnim uvriedam sa strane većine. Ako se pak manjina neće prilagoditi pravilniku, i ako se nedrži reda ustanovljena po predsjedniku, neće ostat drugo, nego, da idemo na četuju. Na svrsi, pošto predsjedničtvo nedozvoljava razprave u toj stvari i neprima nalogah od nikoga, pošto sam ja gospodar u saboru, neostaje mi drugo, nego, da se predje na dnevni red. —

Zast. dr. C a m p i t e l l i o proračunu p o k r a j i n s k e p o l j e d j e l s k e z a k l a d e za 1889. te predlaže:

1. Odobruje se proračun pokrajinske poljedjelske zaklade za godinu 1889. sa 11.850 for. koli u potrebi toli u pokriću.

2. Prinos zemaljske zaklade ustanovljuje se u iznosu 4850 for., koj će se unesti u naslov 5. rubr. VII. proračuna te zaklade za 1889.

Zast. dr. L a g i n j a poče govoriti hrvatski.

Presvj. p r e d s j e d n i k ga opominje, da se radi samo o svoti.

Zast. dr. L a g i n j a nastavlja svoj hrvatski govor.

Pošto se na galeriji buči gore nego u najgoroj krčmi, p r e d s j e d n i k ju opominje. —

(Govor dra. L a g i n j e donieti ćemo posebice.)

Na predlog dra. B u b b e prima se konac razprave i primaju se predlozi, kako su podnešeni po dru. Campitelli-u.

Iza toga čita isti dr. C a m p i t e l l i konačne predloge, tičuće se p r o r a č u n a z e m a l j s k e z a k l a d e, koji glase: Visoki sabor nek izvoli odlučiti:

1. Odobruje se proračun pokrajinske zaklade istarske za god. 1889. sa potrebočami 364.582 for. i sa pokritjem od 108.363 for.

2. Da se pokrije preostali manjak od 256.216 for. ustanovljuje se utjeravje:

a) namet 23% na sve izravne poreze neizuzam izvanrednih državnih nametah;

b) namete 100% na potrošarinu mesa i vina;

c) pokrajinskoga poreza 1 fr. 70 nč. po svakom na malo prodanom hektolitru pive; 10 for. i 2 nevč. po svakom na malo prodanom hektolitru alkoholičnih pićah i rakije, naznačenih u čl. I. slovo B. točka 1. državnoga zakona 18. maja 1875. br. 84; i 6 for. 68 novč. po svakom na malo prodanom hektolitru rakije, naznačene u točki 2. istoga I. čl. netom spomenutoga zakona.

III. Izručaju se zemaljskom odboru prošnje za podporu Tereze Giraldi iz Pirana, učenice violina, Antona Brescia iz Pirana pitomca glasbenoga konservatorija u Bologni, podpornoga družtva za bolne djake u Beču, azila za siromašne djake na sveučilištu u Beču, kao i podpornoga družtva za djake filozofičke fakultete takodjer u Beču.

Svi ti predlozi primaju se po većini.

Isti dr. C a m p i t e l l i kao izvjestitelj financijalnoga odbora predlaže:

1. Odobrava se prelaze, koji se gledom na proračun za g. 1887. nalaze kod rubrika I., IV., V., X. do XIV. u cielokupnom iznosu 170.628 for. 87 novč.

2. Odobrava se završni račun pokrajinske zaklade za g. 1887. sa dohodkom 490.005 for. 98 novč., izdatkom 480.510 for. 51 novč., dakle sa preostatkom 8495 for. 42 novč.

Predlozi se bez razprave primaju sa strane većine.

U ime školskoga odbora izvješćuje dr. A m o r o s o o zakonskom predlogu g l e d e p l a ć a, o d n o s n o r e m u n e r a c i j a v j e r o u č i t e l j e m. Veli, da je to vladin predlog i pošto nije ga vlada ničim obrazložila, neobrazlaže ga ni on.

Zakon taj glasi:

§. 1. Vjeroučitelje se imenuje uz remuneraciju ili stalnu plaću. Navlastni vjeroučitelj sa stalnom plaćom može se imenovati samo onda, kad broj urah na tjedan dosiže bar 18.

§. 2. Navlastni vjeroučitelj, koj poteže stalnu plaću, nije obvezan na više od 2—5 urah na tjedan. Vjerske vježbe uračunavaju se u te ure i u one spomenute u §. 1. po 2 ure za svaku vježbu.

§. 3. Navlastni vjeroučitelj sa stalnom plaćom imenuje se za stanovitu školu; ipak može bit obvezan podučavati vjeronauk bezplatno u drugih pučkih školah do broja urah ustanovljenih u §. 2.

I za podieljenje ovih mjestah valjaju u obće ustanove pokrajinskoga zakona 3. novembra 1874. br. 30. (Ovaj odstavak dodao je saborski školski odbor).

§. 4. Obveze podučavanja i službeni odnošaji navlastnih vjeroučiteljah uz remuneraciju ustanovljuju se od puta do puta dekretom imenovanja.

§. 5. Zemaljska školska oblast, saslušav kotarsku školsku oblast i sporazumno sa dotičnom crkvenom vlašom oblastju i sa zemaljskim odborom odlučuje, držeć se predpostavljenih ustanovah, da li se ima ustanoviti mjesto navlastnoga vjeroučitelja; da li se isti ima imenovati dozankom remuneracije ili stalne plaće; u kojih školah ima podučavati vjeronauk i po koliko na tjedan u svakoj školi. Nedosože li se sporazumka izmedju pokraj. školske oblasti i crkvene ili zemaljskoga odbora, odlučit će ministar nastave. (Ovaj §. je nekoliko mienjao školski saborski odbor).

§. 6. Stalne plaće navlastnih vjeroučiteljah uredjuju se po propisih, obstojećih o plaćah svjetovnih učiteljah dotične škole. To valja i za njihove umirovljenje. Zemaljsko školsko vieće odlučuje, sporazumno sa zemaljskim odborom, po znamenitosti dotične škole, u koji plaćovni razred ima se uvrstiti vjeroučitelj, koj se imenuje sa stalnom plaćom kod koje škole. Ako se nesporazume zemaljske školsko vieće i zemaljski odbor, odlučuje ministar nastave. (I ovaj §. ponešto promjenjen.)

§. 7. Zemaljska školska oblast, saslušav kotarsku školsku oblast i po tarifi ustanovljenoj zajedno sa zemaljskim odborom, ustanovljuje od puta do puta remuneracije navlastnim vjeroučiteljem, kao i svećenikom u dušobrižničtvu ili za podučavanje vjere po svjetovnih učiteljih, i ustanovljuje takodjer putnu odštetu za podučavanje vjere izvan svog prebivališta. Ako se neslože zemaljska školska oblast i zemaljski odbor, ustanovljuje tu tarifu ministar nastave. (Dalje sliedi.)

Pogled po svietu.

Trst, dne 24. oktobra 1888.

Austro-Ugarska: Danas se otvorilo opet carevinsko vieće, koje će poslovati sve do pred samo božićne blag-

dano. Osim proračuna, imati će razpraviti i više gospodarstvenih pitanja. Imenovanje grofa Schönborna austrijskim ministrom pravosudja nedade njemačko liberalnoj štampi mirno spavati. Niemcem pridružili se kao i obično naši nazovi liberalci — Talijani. Lievica carevinskoga vieća, da će poduzeti i ovaj put odlučan boj proti ministarstvu grofa Taaffe-a, a glavna osoba na koju kane jurišati, biti će novi ministar pravosudja. Njega imadu osobito na oku kao člana češkoga plemstva i kao dobroga katolićana. No ni većina carevinskoga vieća nemisli ostati gospodi liberalcem dužna. Bar svi važniji listovi desnice uvažuju ozbiljno pravo stanje većine carevinskoga vieća. Medju ostalim piše »Politik«, da se desnica vraća u sabornicu ne samo numerički već i moralno pojačana. Osobito to vriedi glede staročeskoga kluba. Zatim izjavljuje »Politik«, da imenovanje grofa Schönborna nije samo osobna promjena u kabinetu, već da ono znamenuje odlučan povratak na načela, sadržana u priestolnom govoru g. 1879, načela, u kojih se izrazuje poštivanje pravicah kraljevina i zemalja, u kojih se izriče, da se ima provesti ravnopravnost narodnosti. U tom smislu imenovanje grofa Schönborna sva desnica shvaća jamstvom, pa sada je na vladi, da to misli zasvjedoči i utvrdi čini.

Nekoje bečke novine javljaju, da se čine u Beču i Pragu sve priprave za krunitbu cesara Frana Josipa kraljem drevne kraljevine Češke.

Srbija: Iz Beograda javljaju, da je i tamo nastala ministarska kriza. Na oprovrgnuća vladinih listovah, pišu neodvisne novine, da je tamo vječna kriza, pak da to nikoga neiznenadjuje. Kod dolazka kraljeva u Beograd nije ga dočekalo više svečanstvo. Srbski metropolita izdao je dekret, kojim brak izmedju kralja i kraljice razriešava.

Njemačka: O posjetu cesara Vilima u Beču pišu francezke novine, da cesar nije tuj svojom misijom uspio, a toga da se je u Rimu nastojalo, da se posjetu dade čim srdačniji značaj. Nadalje javljaju, da su bečki vladajući krugovi uvidili, da se s nazori i težnjami njemačko-liberalnih krugovah nedade u Avstriji trajno vladati.

Franina i Jurina

Fr. Ala ma su se naši Talijančići križali, kako znamo mi dva i ć i r i b i r s k i za potrebu.

Jur. Ča misle, da neznamo nič drugo nego samo svoj zajik brusit, kako i oni.

Fr. Sada da misle prosit, da njim se daju ćiribirske škole va Poreče, Kopre, Rovinje, Vodnjane i Pirane.

Jur. A kade te zet toliki meštri?

Fr. A, oni ki „piščete“ al „korbun“ prodavaju te bit dosta dobri za njih.

Jur. Ako ne za drugo, te jih baren kerjanci navadit, zač je nimaju kako ni koza repa.

* * *

Fr. Pazinska politika, da se je spet probudila.

Jur. Ja, da će počet labori leć, verguni pripravljat i čuvati mojštrat za buduće zemaljsko balotacioni.

Fr. Ma da misle poslat va Majarsku nekoliko krnjel, ki te tamo pokupovat stare kobilini od cigani, pak da te jih malo podebelit.

Jur. Bit će nebore bit toga blaga puna Istra.

Fr. Ala ma te prodanci glodat!

Različite viesti.

† Ignac Eržen. Ljubljanski listovi pišu, da je preminuo 18. t. m. u Idrlji veleč. g. Ignac Eržen, umir. župnik tršćansko-koparske biskupije. Počivao u miru!

Dr. Petar Millovci. U posliednjem broju javili smo nenadanu smrt, koja je zatekla dra. Millovci-a u Pazinu. Pročitav u porečkoj Istri opis njegove smrti i pogreba, sklonuli smo se, da napišemo ovih par redaka imajuć na umu činjenicu, kako naši protivnici iztiču svaki naš čin, koji se njim nesvidja.

Nakon što je dr. Millovci preminuo, odnesoše njegovo truplo u pazinsku bolnicu, gdje je bilo sačuvano do sliedećega jutra. Nakon rečenih crkvenih obreda položiše prostu drvenu škrinju, u kojoj se je nalazilo pokojnikovo truplo, na još prostiji voz, na kojem se obično drva ili gnoj tovari. Opaziti je, da taj voz nije bio ničim ukrašen ili pokrit tako, da se na obih stranah nalazilo prosto dasko, koje se na takovom vozu nalaziti mogu. Dobro je još bilo, da je gospodin župnik ustupio crkveno raklo ili mrtvački plašt, koji je barem škrinju pokrio. Na takovom je dakle vozu odpravljeno iz Pazina pokojnikovo truplo. Mora se pako znati, da se u Pazinu nalazi predsjedničtvo političkoga talijanskoga družtva, kojega član bijaše i pokojnik. Osim toga pokojnik bio je i zastupnik na carevinskom vieću u Beču.

Kad su gradjani Labinja opazili na kakovom jim vozu dolazi iz Pazina pokojnikovo truplo, uzkipi jim krv i srdba, te su htjeli skoro izliti svoj jad na vozara, koji je vodio konje! Da vam je onda i sliedećeg dana bilo čuti pogrde i psovke, upravljene na njihove odsutne prijatelje u Pazinu, koji su dakako ostali u Pazinu i koji su pokojniku zastupniku tako liepu čast iskazali!

Gradjani Labinja pako priredili su pokojniku svečani pogreb. K ovomu je došlo nekoliko talijanske gospode iz Rovinja, Vodnjana i Pule i to u f r a k u, k l a k u, b i e l o m o v r a t n i k u i b i e l i h r u k a v i c a h. Gospoda su valjda mislila, da odielo plesa dolikuje i za svečani pogreb. — Uz sve to još se prče s kulturom!

Novi austrijski ministar pravosudja g. grof Schönborn, da kani čim prije proputovati i Dalmaciju, da se osobno osvjedoči o nepravdi, koja se tamo čini hrvatskomu narodu talijanskim uredovanjem po tamošnjih sudovih. Mi preporučamo našim zastupnikom, da uznastoje isposlovati kod g. ministra, da se tom prigodom osvrati i u Istru, pak da vidi kako se većini pučanstva naše pokrajine, nam Hrvatom i Slovencem dieli i kroji pravda u tudjem nam jeziku.

Občinski izbori u Žminju obavili su se dne 15. 16. 17. i 18. tek. mjeseca, kako je već javljeno, ali nisu izpali, kako se je očekivalo, u sva tri tiela po nas povoljno. Na tom nije se čuditi, jer naši protivnici nisu uzmanjkali po običaju poslužiti se svimi nedopuštenimi sredstvi, da tako naše kmete za sebe pridobiju, a gdje nije išlo milom, pošlo je silom.

Pogodili smo nedavno rekavši, da su se naši Žminjci dobrahno probudili, jer prem nisu u prvom tielu pobiedili, bila je sjajna pobjeda u trećem i drugom tielu, te će sjediti dvie trećine naših narodnih zastupnikah u novom zastupstvu.

Na čast služi našim što su od svih kmeta, koji su u III. i II. tielu birali, glasovali samo dva u prilog krnjelsko-šarenjačkoj stranci, i to u svakom tielu po jedan.

Buduć nam za danas prostor lista nedozvoljava obširno o tom uspjehu govoriti, spomenuti ćemo jedino to, da bijahu naši birači III. i II. tiela došav u gradić Žminj moljeni, nagovarani i mamljeni od krnjelsko-šarenjačke stranke, da uzmu glasovne listiće njihovih predloženika, našto su dobili kratak al odlučan odgovor: „a jà g o s p o d o, p a s a l a s u o n a v r e m e n a“ i okrenuv im ledja, išli su k svojoj braći biračem.

Slava njim dakle a ugledali se u nje birači I. tiela, u kojem smo ostali provareni, jer nedodješe glasovati mnogi naši, koji su svečano obećali i častnu zadali rieč, da te svetu si izpuniti dužnost; medju ovimi nalazi se žalibože i jedan duhovni pastir jedno i poglavar drugo porezne občine. Osim toga hodeć okolo po selih naši protivnici nagovarali su i mitili naše kmete, prietili jim tužbami i ovrhami ako dodju glasovati, te su nekoje prisilli, da njim izdadu punomoći i takvimi došlo mnogo njih iz grada glasovati. Na taj način nadvladali su sa 33 proti 28 glasova. Ovi posljednji pokazuju nam ipak sretnju budućnost, jer toliko glasova u dotičnom tielu nije jošte bilo kod nas, dočim su protivnici iztrošili sve svoje glasove u t r i d e s e t i t r i.

Nepreostaje nam drugo nego, ako nebude usljed kakvog utoka prigovora proti ovim izborom, preporučiti našim gg. zastupnikom, da složno izaberu načelnika i savjetnike svoje narodnosti i jezika.

Odvjetnička komora javlja, da njoj je prijavio odvjetnik g. dr. Frano Mitis, da će se dne 2. jenara 1889 preseliti iz Voloskoga u Cres.

Iz Zagreba piše nam prijatelj 20. t. m. Evo me, g. uredniče, da održim svoje obećanje, a bude li Vam drago, javljat ću Vam se češće s krasne priestolnice kraljevine Hrvatske.*)

Dne 19. t. m. imali smo mi sveučilištni gradjani krasnu svakgodišnju svečanost. Toga dana bijaše veleučeni g. dr. Ante Franki svečano inštaliran za rektora na našem sveučilištu za tekuću školsku godinu. Gosp. rektor jest naše gore list, Istranin, Hrvat dušom i tielom. Zasjednuv u saborskoj dvorani rektorsku stolicu, čitao je vrlo poučnu i zanimivu raspravu: „Ob uzgoju u kršćanskom duhu“ koju je onom starinskom: „Vivat, crescat, floreat nostra alma mater Franciscea Josephina“, završio što su gospoda profesori, djaci i mnogobrojno občinstvo burnim pljeskom pozdravili. Na večer istoga dana bijaše djački komers, kojemu je prisustvovala većina sveučilištnih gradjana a medju timi i nekoliko nas istarskih Hrvata. Naš stolaravnatelj nazdravio je medju ostalim i nam Istranom, našoj užoj domovini i njezinim prvakom a Vaš dopisnik zahvalio mu se kako je najbolje znao na toj časti i milom spominjanju, iztaknuv našu stoljetnu borbu proti mljetačkom lavu, naš noviji narodni pokret, ljutu borbu naših zastupnikah na zemaljskom saboru u Poreču proti narodnim protivnikom i tlačiteljem; opomenuo ljubku braću Hrvate na njihovu svetu dužnost napram mukotrpnim Hrvatom u Istri, napose napram njihovom glasilu „Naša Sloga“ plemenitoj „Bratovštini“ itd.

Vama je poznato, g. uredniče, kako nas vole ovdje, pak mi netreba spominjati, što su i moje slabašne rieči našle medju sudrugovi i prijatelji burna odziva.

Na toj zabavi govorilo se i bugarski jer imade medju nami devet Bugarina, koji se naobrazuju na našem sveučilištu. U obće vladala je mladenačka oduševljenost, te će bez dvojbe svakomu od nas ostati u miloj uspomeni rečena djačka zabava.

Utoci proti žminjskim občinskim izborom. Iz Žminja doznajemo da su obe stranke uložile na vladu utok proti nedavno obavljenim občinskim izborom. Hrvatska stranka uložila je utok proti izborom u I tielu a talijanska valjda proti onim u III i II tielu. Idemo da vidimo kakvo će biti sreće jedna ili druga stranka.

Štipendije pok. biskupa Dobrila. Početkom I. tečaja školske 1888/9. podielit se imade deset (10) štipendija po 100 fr. pokojnoga biskupa Dobrila.

Pravo na iste imadu mladići slavenskih roditelja, koji su rodjeni u biskupiji tršćansko-koparskoj, i koji polaze koju gimnaziju austro-ugarsku.

Prednost imadu molitelji koji polaze takovu gimnaziju, u kojoj imadu zgodu temeljito se naobraziti u materinskom (hrvatskom i slovenskom) jeziku.

Ako postoji kod takove gimnazije pripravnica, imadu takodjer polaznici iste pravo na sve štipendije.

Nebude li molitelja slavenskoga jezika podieliti će se ove štipendije i drugim djakom tršćansko-koparske biskupije. Kod jednakih okolnostih podieliti će se tri štipendije onim mladićem, koji su u rodbinstvu s dekanom Andrijom Storkom, svećenikom Petrom Flegom ili s pokojnim vjeroučiteljem Matijom Ujčićem.

Uživanje štipendije traje do svršetka nauke neizuzam nijednu fakultetu kojeg c. kr. sveučilišta. (Želja utemeljitelja, bijaše, kako je poznato, da se uživatelji ovih štipendijah posvete svećeničkom stališu). —

Pravo predlaganja za ove štipendije ima tršćansko-koparski biskupski ordinarijat, a podieljuje je c. kr. namjestničtvo u Trstu.

Molitelji za ove štipendije imadu priposlati na ordinarijat svoje molbe do 30. n o v e m b r a t. g. putem ravnateljstva, a priložiti njim valja krstnu i domovinsku svjedočbu, svjedočbu siromaštva, školske svjedočbe zadnjih dvih tečaja i napokon dokaznicu o eventualnom rodbinstvu s navedenom gg. Andrijom Štorkom, Petrom Flegom ili Matijom Ujčićem.

*) Bit ćemo Vam zahvalni Op. Ured.

Dražba. Upozorujemo naše poduzetnike zidare na današnji oglas dražbe za gradnju zvonika u Vodicah u Istri.

Slavjanska naselbina u Peru u južnoj Americi. Zadarskom „Narodnom Listu“ javljaju iz Cerro de Pasco u Peru, 1. septembra: Kako je poznato čitaocem „Narodnoga Lista“ u Cerro de Pasco obstoji „Austrijsko-slavjansko družtvo dobrotvornosti“, pod pokroviteljstvom Velike Gospe, koja pada na 15. kolovoza. Svake godine ova austrijska slavjanska naselbina svetkuje taj dan. Tako i ove godine bila je pjevana sveta misa u trojki. Ovom prigodom bio je pozvan i naš suotačbenik, Dubrovčanin, Don. Ivan Sangaleti, koji se je potrudio na 70 milja daleko, da se pozivu odazove. Preko svete mise rečeni Don Ivan izrekao je krasnu prodiku. Sveta misa bila je služena u kapelici u dvorani istog austrijanskog družtva dobrotvornosti, kojoj prisustvovaše sve najuglednije osobe ovog grada, medju kojimi mnoge osobe i članovi drugih družtva. Za mise, koja je svršila u 2 sata poslie podne, svirala je pred dvoranom gradjanska glasba. Nakon toga sliedile su neke zabave, koje je družtvo bilo ovom prigodom priredilo.

„Vienac“ broj 42. XX. godišta izašao je sa sliedećim sadržajem: „U registraturi“, roman. „Naja“, pripovieda Ksaver Šandor Gjalski. „Pokojnik“, odlomak iz Ščedrinova romana. „Pošetonska starina“, Nikola Antić. „Uspomene iz života jednoga slavnoga vojvode“. „Henrik Ibsen“, vjekopis. Književno pismo: „Serbisch-kroatische Dichtungen. Ausgewählt im Versmasse der Originale ins Deutsche übertragen von Svetozar Manojlović“. Listak. Slike: „Kotlarstvo u Bosni“ i „Na rastanku“.

„V i e n a c“ izlazi svake subote. — Ciena mu je na četvrt godine 1 for. 75 nvč. — Svi brojevi od početka godine mogu se dobiti.

Prilog. Današnjemu broju dodasmo kano prilog „Zapisnik glavne skupštine krčke gospodarske zadruge“.

Dopisnica uredničtva.

P r i j a t e l j u „Brajdaru“ Rieka. Ustrpite se, odlažemo Vaše, kano i ostalih radi pomanjkanja prostora. Srdačan pozdrav i hvala na posliednjoj viesti!

X. Y. V r b n i k. Varaju se oni, koji pomisliše na g. N. P. U ostalom nepita se „tko“ nego „što“. Da ste nam zdravi!

Dopisnica upravničtva.

Od 10. do 25. oktobra priposlaše nam predplatu: J. J Opatija za I. s 88 — B M sv. Petar u Šumi za II s. 88 — B. P Revinjsko Selo za II s. 87 i 88 — L A Cres za 88 — M. A Frančići-Kučići za II s 87 i za 88 — M. F. Vrbovsko za 88 — S. P Sušak za 88 — S. A. Zagreb za 88 — S. D Vasknt za II. s. 84 (Živjeli!) — Bratimstvo Velosko za 88 — M. F. Grtoselo za 88 — V A Gračišće za 88 — M J Baška za II s. 88 (Vaši računi su sasma u redu. Pozdrav) — Z. J Opatija za 88 — Z. A. Zvoneća za II. s 88 — K. A. Buzet za 88 — D. A. A Rukavac za 88 — G. A. Rojan na račun 88 2 for. (Hvala ni bilo drugače) — V. J Portole do konca 87 i 88 (lahko za našu ugodnju) — D A Čepić za II s 88 — M. H. Risano za 88 — B A Poreč za 88 (drugo posve u redu. Živio) — S. A Cres za 88 i 89 — Čč. Oo. Franjevci, Zadar za 87 i 88 — V dr. D f. 60 — B. dr. T. f 10 — F dr. N. for 5 — N. N f. 3 svi u Krku — B. P. Lošinj f. 3 — G. dr. A Rab do konca 88 — Hreljin »Čitaonica« za 87 f. 1 (ostaje još za 87 f. 1, a za 88 f. 5) — J. J. Križevci za II. s. 88 (ove godine poslaste f. 2, a sada 3, to je f. 5 za 88) J. J. Klana za 87 u 75 (sada je sve u redu) — I. F. Lindar za 88 — R. B. Kissebon za II. s. 88 novi — F. S. Jelšane: g. F. u Križevcih plaća za sebe, a nije nam javio, da će plaćati za Vas: radi toga je Vaša dužnost, da nas platite. — K. I. Tinjan imate pravo; Vi ste platio za 87 i 88 ne zamjerite, lahko se čovjek prevari, a prijatelji još lakše nagode. — L. M Veprinac: sasvim u redu. K. P Hreljin: imate i Vi pravo; ne zamjerite pregledatelj naših računov je pogriešio ser sadašnji upravitelj je istinito javio u br. 38 — S. V. Pul: Vaša predplata za 87 i 88 je u redu — Sbandati Poreč, družina: Vam se je slalo 5 br., a to ne može biti za 2 for. Javite nam što mislite, da se znamo ravnat i pogodit — Prijatelju Višnjan: Vaše stvari sasma u redu. Bog dao mnogo takovih!

Lutrijski brojevi

dne 20. oktobra					
Trst	84	44	40	89	5
Linc	52	35	1	14	31
Buda	83	80	23	1	11
dne 24 oktobra					
Prag	10	11	17	74	56
Lavov	16	47	6	30	43
Hermannstadt	57	55	50	1	84

Oglas dražbe.

Dne 10. novembra t. god. obdržavati će se dražba ili licitacija za gradnju zvonika u Vodicah (Istra), te se ovim poziviju gg. natjecatelji, da kod dražbe sudjelovati izvole. — Gradnja je procienjena na 2760 for. 33 nvč.

Vodice dne 20. oktobra 1888.

Martin Ribarić, župan.

Razpis natječaja.

Razpisuje se služba ravnajućega učitelja III. reda na jednorazrednoj mješovitoj pučkoj učioni u Sišanu sa talijanskim i hrvatskim nastavnim jezikom, i služba ravnajućega učitelja iste vrsti na jednorazrednici u Ližinjanu sa hrvatskim naukovnim jezikom a talijanskim kano predmetom.

Molitelji moraju dokazati i usposobljenje u podučavanju vjeronauka.

Molbe neka se šalju zakonitim putem ovomu c. kr. škol. vieću u teku 4 tjednah.

Od c. k. kotarskoga škol. vieća
Pula 14. oktobra 1888.

Predsjednik: Conti m. p.

Grlena bol, kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb zadavica, rora, zapala ustijuh itd.
mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem
NADARENIH

Prendinijevih sladkišah
(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi P. Prendini, lučbar i ljekarnik u Trstu.

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Probdjenih kašljuć noćih, navadno jutarnje hreputavice i grlenih zapalah nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalicah, koji je ponašljaju. Zato treba uvjek zahtjevati *Prendinijeve sladkiše* (Pastiglie Prendini) te gledati da bude na vrhu kutijice (škatulo) moj podpis. Svaki komad rih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani *Pastiglie*, na drugoj *Prendini*.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom

Prodaju se u *Prendinijevoj ljekarni u Trstu* (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svieta. 59—1

Brza i sigurna pomoć
za 20—1
bolesti želudca i njezine posliedice.

OBRANA ZDRAVLJA

ovisi gotovo o *sačuvanju i pospješenju probave*, jer ova je *glavna podloga zdravlju*, to *koli tjelesnom toli duševnom dobrostanju*. Najbolji *domaći liek* za urediti probavu, prinjeruno mješanje krvi i odstraniti nezdrave čestice krvi jest vec odavna poznati i obljubljeni

DR. ROSA ŽIVOTNI BALSAM.

Priredjen je od *najboljih, liečnički najkriepljih zelenina*; poznano se osobito kano sjeguran pomoć kod *neuredne probave*, kod *udriganja, nadimanja, bljuvanja*, kod bolestih u *tjelu i želudcu, želudačnom krču, prepunjenom želudcu*, kod *navale krvi, hemoroidah, ženskih bolestih*, kod *bolesti u črevih, hipokondrije i melankolije* (usled slabe probave); on oživljuje svu djelatnost *probave*, čisti *krv* te dobiva *bolestno tjelo* iznovo *sile i zdravlje*. Usled ove izvrstne vlastitosti, postao je *sjeguran ljudevi domaći liek* a radi toga svuda je p znat.

1 staklenica 50 nvč. dve staklenice 1 for.

Na tisuće pohvalnih pisamah, lahko svaki prediti. Šalje se na *frankirana pisma* ne *svestrane uz pouzeće iznosa*

OPOMENA.

Da se izbjegne prevari, upozorujem svakoga, da je svaka staklenica užu. ROSA »Životnog balzama« je jedno zatvorena i u modrom kartonu omotana, koj posvuda napis: »dra. Rosa životni balzam iz ljekarne k crnomu orlu, B. Fragner, Prag 205-3« u njemačkom, češkom, madjarskom i francezkom je tiskana, a pregleda je isto sa zakonitom — nije otisnutom — zakonitom sraminom providjeno.

PRAVI

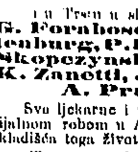

Dra. Rosa životni balzam
dobiva se samo
u glavnom skladišću
B. FRAGNERA
ljekarna ak crnom orlu,
Prag, br. 205-3

i u Trstu u slied dih ljekarnah:
G. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, P. Prendini, Giov. Skopczynski, Ant. Suttina K. Zanetti, J. Serravallo i A. Praxmarer.

Sve ljekarne i veće trgovine sa materijalnom robom u Austro-Ugarskoj imadu skladišća toga životnoga balzama.

Tamo se takodjer dobije kroz tisuću zahvalnih pisama priznato

PRAŽKO DOMAĆE MAZILO,

sigurno sredstvo proti upali, ranam i oteklini.

Upotrebljuje se, ako se ženam prsi upale ili otrdne, i kod svakog oteka prve u prsu i ranokrčici, izvinutja, morske (mrtve) kosti, reumatičnoga oteka, kronične upale u koljenih, rukah i lediih; proti potu nogah, kod ranjenih ta nh proti tekućim ranam na nogah i u obće na svakom mjestu tiela, vratnoj nateklini itd.

Sve upale, nateklne, otvrdline itd. sci u kratkom vremenu, gdje je pako ognojeno, izvuče isti balzam gnoj sam bez svake boli, te izliečí u najkraće vrieme.

Škatulice se dobivaju po 25 i 35 nvč.

Opomena!

Jer se pražko univerzalno mazilo od više stranah patvori, upozorujem svakoga, da se isto po pravom propisu samo kod mene prodavalja, isto je samo o da prav., ako žute kutijice, u kojih je mazilo napunjeno, imadu nanku za uporabu na crljenoj hartiji, tiskan u devet jezikah, a zamotan u kartonu, koji nosi ipredstojeću zaštitnu znamku.

Balzam za uho

Po mnogih pokusih pokazao se ovaj balzam kano najbolje sredstvo; on odstrani naglnost te se po njem zadobije opet izgubljeni sluh 1. stakl nica 1 for. a v

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanjo cerkvenih potrebščin najnovejše oblike namreč: —12—5

Monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognju pozlati, posrebri in popravi.

Na blagovoljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštnino prosto.

Staro orodje naj se pošilja v popravljanje nefrankirano.

Proljetna liečitba.

Crvene kitice (The Millefiori), čisti i proizvadja krv. — Jedini prokušani liek, kojim iščezava slaba probava, doravica u želudcu i zapeka tiela. Veoma koristan liek proti kožnim bolestim.

Svaki zamotak (paket) stoji 50 novčićn, a traje za 8—10 danah.

Zglobo- i kostobolja (Reuma i artritis), izliečiva je sa The-om zglobo- i kostobolju odstranjujućim. (Thee antiartritico e antireumatico). — Uspjeh je siguran. Liečitba za 8 danah stoji 60 novčića.

Pomast vegetalno-želudačna, sastavljena iz travah i smolo toktinjaće, Preporuča se kod bolestih želudca. Lističi stoji 14 novč. i prodaju se jedino u

Ljekarni PRAXMARER,
„Al due mori“, Piazza grande u Trstu.

Naručbe izvršavaju se odmah poštom to pouzeća. 24—7

Jaz, Ana Csillag

sè svojimi 185 ctm. dolgimi orjaškimi Loreley-vlasi, katero sem dobila po 14 mesečnoj uporabi svojega samoiznajdenega masila, je edino sredstvo proti izpadanju vlâs, za pospeševanje rasti, za ojačenje kože, pospešuje pri moških polno, jako bradorast in uže po kratkoj uporabi podeli vlasem in bradi naravno svitlost in polnost ter je obvaruje pred sgodnjim osivenjem do najvišje starosti. Cena lončku 1 gld. do 2 gold.

Pošilja se vsak dan za gotov denar ali s poštnim povzetjom po vsem svetu 20—3

Csillag & Comp.
Budapest, — Königsgasse Nr. 52.,
kamorse morajo pošiljati vse naročbe.

Najboljo osvježujuće piće jest osladjen izvadak

TAMARINDA

12—1 priredjen mrzlo po
Gino. Enriku Huberu
U TRSTU.

Tamarindov osladjeni izvadak (mrzlo priredjen) prodaje se u velikih staklenicah po 1 litar i malih po ½ litra uz ciene:

U Trstu velika staklenica (1 litar) 60 nč.
mala staklenica (½ „) 40 „

Za Austro-Ugarsku (prosto carine i opreme)
velika staklenica (1 litar) 80 nč.
mala staklenica (½ „) 50 „

Preprodavacem dajo se običnl odstotak.

Prodaje se u svih znamenitijih mirodionicah, slastičarnah, prodavaonicah špir. pića i kavanah. Glavno skladišće:

Via S. Apollinare broj 4 u Trstu.

FILIJALKA V TRSTU
c. kr. priv. avstr.

KREDITN. ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na		V napoleonih na	
4-dnevni odkaz	2¾%	30-dnevni odkaz	2% „
8- „	3 „	3-mesečni „	2¼ „
30- „	3¼ „	6- „ „	2½ „

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 22 oktobra, 20. oktobra in 18. novembra.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškov

Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov pri odbitku 1‰ provizije.

Predujmi.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 18. oktobra 1888. 48—10

Ces. kr. koncesijonirana generalna

AGENCIJA
za Avstrijo, paroplovnega družtva

„Cunard Line“
v Trstu

dajo razjasnila, komur hoče v Ameriko.

87—4

Nova
agencija za službe

u Trstu, Via Campanile br. 1

bavi se namješćivanjem svakovrstnih službenikah u tu- i inozemstvu, utjeruje dugove, dobavlja izvješća sa podpunom tajnošću. Izvršuje takodjer svakojaka pisma, molbenice, ugovore itd. Založe i riešava proti uplati kamatah predmete, založene u gradskoj zalagaonici (Monte di Pietà), kupuje i prodaje svakovrstnu robu. Dobavlja uz jako nizke kamate novce i upravlja svaki drugi posao.

Popisuje se hrvatski, njemački i talijanski.

Kapijice sv. Jakoba

Ovim se ozdravljaju podpuno i sigurno sve želudčane i živčane bolesti, takodjer onakve, koje su se ustavljale svim liečničkimi sredstvi, osobito pa kronički katarh i slabost v želudcu i drobu, krč, slaba probava, slabost, jako kucanje srca, zlovolja i dr. Kapijice sv. Jakoba, koje su sestavljene po navodu kaludjera grčkoga samostana »Astra« iz 22 najboljših zdravilnih šlijkah iztoka, koje su svaka za-se i danas priznane kao zdravilna sredstva prve vrsti. Ovo sastavljenje jamči dakle za siguran uspjeh ovih kapijicah. — Ciena 1 staklenke **60 nv.** i velike staklenke **f. 1·20** prama poštnem pouzeću ili gotovom novcu. Dobivaju se u svih ljekernah.

Glavno skladišće: M. Schulz, Hannover, Escherstrasse 6, dalje u Trstu i Sa aval, »All'Amazone« Telonfante i Prendini — Na Reci A. Mizzan. 13—5

Gospodu **G. Piccoli-ju,** lekarju »pri Angelu« v **Ljubljani.**

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega probavanja in želodčnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nisem pozabil narazličnejših rudninskih vodá. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislim, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec, in vspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin porabivši samo 6 steklenic popolnoma ozdravil.

Pri takem vspehu morom Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to s ričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zasluženo pohvalo tudi razglasite.

V Trstu, 1887.

Dr. Leon Levi.

TVRDKA
Bernhard Ticho
Brünn, Krautmarkt 18,
(v lastnej hiši)
pošilja proti povzetji:

Sukna za gospe
deset metrov, samo volna v vseh modernih barvah dvojna širokost f. 6.

Kalmuka
deset metr., črtež po modi se da oprati 60 ctm. f. 2.70.

Valarijne flanele
deset met., ki se da oprati na pol volna po najnovejših risarijah 60 ctm. f. 4.

Baršena za obleke
deset metr., ki se da oprati, krasni vzorci 60 ctm. širok f. 3.

Nigerskega valjanega sukna
deset metr., samo volna, najnovejše blago za jesensko in zimske obleke dvojne širokosti for. 5.

Velurjevi šali
¾ dolga samo volna f 2.50.

Ragusa moderno sukno
dvostroko široko, za kostume, v vseh barvah, tudi progasto in pisano 10 metr. for. 9.

Blago za spalne sukne
60 ctm. šir najnovejši uzorci 10 m. f. 2.50

Životi „Jersey“ za gospe
(Jopice) s svilnatimi gumbi, v vseh barvah, kompletno, veliko; 1 komad f. 1.50

Košulje za delalce
iz rumburškega oksforda velike, 3 kom f. 2

Holandske dolge preproge (ostanki)
10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 2.60

Normalne košulje in hlače,
kompletne, velike, 1 kom. f. 1 50

Crni Terno
suknonski izvod, dvostroko širok, za celo obleko, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm široko, najnovejši vzorki, 20 met. f. 2.50

Volnati rips
v vseh barvah, 6,0 ctm širok, 10 metrov f 3.80

Dreidrath (Troždje)
najboljše vrste, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Ženske košulje
iz močnega platna, s čipkami 6 komadov f. 3.25

Domače platno
1 komad, 30 vatlov ⁴/₄ for. 4.50
1 „ 30 „ ⁵/₄ „ 5.50

Klug-Webe
boljše nego platno
1 komad ⁴/₄ širok, 30 vatlov f. 6

Šifon
1 komad, 30 vatlov, I a f. 5.50, najboljše vrste f. 6.50

Kanafas
1 kom. 30 vatlov, lila f. 4 80
1 „ 30 „ rudeč „ 5 20

Oksford
se more prati, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz ripsa
sestoječa iz 2 posteljnih pregrinjal in namiznega prta só svilnatimi čipkami for. 4 50

Garnitura iz jute
2 namizna prta in posteljno pogrinjalo s čipkami f. 3.50

Jute zastor
turški vzorek; podpolni for. 2.30

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Odejo za fijakerje
190 cm. dolga, 130 cm široka, f. 2.50

Košulje za gospode, lastno delo bele ali na vane 1 kos I a f. 1 80, II. a f. 1 20

Ženske košulje
iz šifona in platna, fino pletene, 3 kom, for. 2 50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno
Ostanek 3.10 metrov za podpolno možko obleko f. 3.75

Ostanki Brnskoga sukna
Ostanek za podpolno možko obleko 3.10 metrov dolgo for 5

Blago za zimske suknje
ostanek 2·10 m za popolno zimsko suknjo rjavo in višnjevo, f 6.50

Blago za površnje suknje
najfinejše vrste, za celo suknj f. 7.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar komu ni všeč se sprejme brez ugovora nazaj.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Šendić.

Tiskara Dolenc.